

У КАНКУРЭНЦЫІ ЗА АБІТУРЫЕНТА

Галоўныя трэндны ўступнай кампаніі 2021 года пракаментаваў прарэктар БДУ Канстанцін КАЗАДАЕЎ

Стар. 2

СТУДАТРАДЫ БДУ. ІДЗЁМ НА 500!

Куды працаўладкоўваліся студэнты і колькі зараблялі гэтым летам

Стар. 3

10 ДЗЕСЯШГОДДЗЯЎ БДУ

Шостая частка вялікага нарыса. Час рэалізацыі патэнцыялу і пошуку прыярытэтаў (1971–1981)

Стар. 4–5

УЛІВАЦА Ў БУРНАЕ СТУДЭНЦКАЕ ЖЫЦЦЁ

Першакурснікі распаўялі пра сваё ўражанні ад паступлення і выбар БДУ

Стар. 7

Газета Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

20 верасня 2021 года, № 11 (2248)

Рэктар БДУ Андрэй Кароль першакурснікам: «У самім універсітэце закладзена шмат сэнсаў і глыбокі змест»

ПРА ХОД ПАДРЫХОТКІ ДА 100-ГОДДЗЯ БДУ

На працягу года ва ўніверсітэце праводзіцца мерапрыемствы і акцыі, прысвечаныя 100-годдзю ўніверсітэта. Было арганізавана і рэалізавана мноства задумак нашых супрацоўнікаў. За гэты перыяд выканана больш за 70 пунктаў плана мерапрыемстваў да 100-годдзя БДУ з 100. За верасень-кастрычнік плануецца рэалізаваць астатнія мерапрыемствы.

Да юбілею падрыхтаваны ўнікальныя ініцыятывы. Так, сумесна з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь выпушчана памятная манета (срэбраная і медна-нікелевая) да 100-годдзя БДУ. Урачыстая прэзентацыя памятнай манеты «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. 100 гадоў» адбылася 8 верасня ў Мінскай гарадской ратушы.

Адзначым, БДУ стаў першым сярод універсітэтаў Беларусі, які ўдастоены гонару валодання памятнай манетай.

Сумесна з РУП «Белпошта» створана паштовая марка да 100-годдзя БДУ. На ёй размешчана выява галоўнага корпуса ўніверсітэта і герб альма-матар. Спецыяльнае памятнае гашэнне будзе праходзіць 18 кастрычніка на паштамце Мінска.

СААТ «Камунарка» выпусціла 500 тыс. штук шакаладу «Алёнка» з лагатыпам нашага стагоддзя.

Працягваецца адкрыццё імяных аўдыторый на факультэтах. Усяго на працягу юбілейнага года з'явіцца 15 імяных кабінетаў дактароў навук, прафесараў, якія зрабілі значны ўнёсак у развіццё ВДУ.

Наша каманда прыняла ўдзел у дабрачыннай інтэлектуальнай гульні «Што? Дзе? Калі?», трансляцыю якой можна будзе паглядзець на канале АНТ. Упершыню прайшло ўніверсітэцкае свята «Купалаўская ноч БДУ». Ва ўнутраным дварыку было праведзена падзячнае набажэнства з удзелам Мітрапаліта Мінскага і Заслаўскага, Патрыяршага экзарха ўсяе Беларусі Веніяміна, а таксама мноства студэнцкіх акцый і мерапрыемстваў.

Наперадзе яшчэ вялікая колькасць акцый і падзей да 100-годдзя, якія таксама стануць асаблівымі: выданне ўнікальных кніг да 100-годдзя БДУ; правядзенне ўрачыстых імпрэз і канцэртаў; сустрэчы з вядомымі выпускнікамі ўніверсітэта і проста святочныя мерапрыемствы на факультэтах.

Віват студэнтам 2021 года!

У сваё 100-годдзе БДУ вітаў амаль пяць тысяч першакурснікаў. Іх ушанавалі падчас святочных мерапрыемстваў, прымеркаваных да рэспубліканскага Дня ведаў.

Роўна сто гадоў таму ўніверсітэт на трох факультэтах – працоўным, медыцынскім і грамадскіх навук – сустрэў 1390 навучэнцаў. Сёння ў ВДУ падрыхтоўка на першай ступені навучання вядзецца на 18 факультэтах.

У гонар пачатку навучальнага года адбылося традыцыйнае набажэнства ў Мінскім кафедральным Свята-Духавым саборы з удзелам рэктара БДУ Андрэя Каралёва, прарэктараў, дэканаў, супрацоўнікаў і студэнтаў. Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі, Патрыяршы экзарх усяе

Беларусі **Веніямін** блаславіў усіх на поспехі ў адукацыі і пажадаў глыбока асэнсоўваць і разумець неабходнасць намаганняў чалавека для дасягнення жаданых мэт.

Свята працягнулася ўвечар у Палацы спорту тэатралізаваным шоу «Віват, студэнт БДУ!».

Віншаванні ўсім студэнтам накіраваў **Андрэй Кароль** падчас афіцыйнага адкрыцця імпрэзы. У сваім звароце да першакурснікаў ён адзначыў, што новыя студэнты прыйшлі ва ўніверсітэт ва ўнікальны год – 100-годдзя БДУ. Універсітэт – гэта не проста месца, дзе вучацца, універсітэт – гэта адзіны арганізм са сваімі традыцыямі, лёсамі людзей, якія жылі да нас і будуць жыць пасля нас. Кіраўнік ВДУ падкрэсліў, што закладам поспеху любога чалавека ў вучобе, працы і жыцці з'яўляецца ўменне слухаць сябе. Менавіта гэтага ён пажадаў кожнаму прысутнаму на свяце, а героям падзеі Андрэй Кароль пажадаў добрых выкладчыкаў,

якія іх зразумеюць, паспяховай здачы сесіі.

Святочная праграма ўключала ўрачысты парад дэканаў з занясеннем штандару факультэтаў БДУ і яскравым лазерным шоу.

Кульмінацыяй мерапрыемства стала ўрачыстнае сімвалічнае студэнцкае квітка першакурсніцы факультэта міжнародных адносін **Анастасіі Савасцёнак**. Яна з'яўляецца рэкардсменкай сёлетняй прыёмнай кампаніі ў Беларусі па колькасці набраных балаў – 400.

Завяршылася афіцыйная частка вечара клятвай першакурснікаў на адданасць абранай прафесіі і выкананнем гімна alma mater.

Працягнулі свята музычныя падарункі ад заслужаных аматарскіх калектываў Беларусі – ансамбля танца «Крыжачок» і фальклорна-этнаграфічнага ансамбля «Неруш», народнага фальклорнага ансамбля «Тутэйшая шляхта», артыстаў і выпускнікоў БДУ і гурта «Радыёхвалы».

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

У канкурэнцыі за абітурыента

У БДУ завяршылася прыёмная кампанія 2021 года. Асноўныя трэнды цяперашняга лета і якасць новага набору студэнтаў пракаментавалі прарэктар па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі Канстанцін КАЗАДАЕЎ.

– **Канстанцін Уладзіміравіч, сёлета ўступная кампанія ў беларускіх ВУН характарызава-лася недахопам абітурыентаў на некаторыя спецыяльнасці. Ці атрымалася БДУ дасягнуць планаваных паказчыкаў?**

– Галоўная задача – а гэта набор на дзённую бюджэтную форму навучання – цалкам выканана. Усяго залічана паводле плана 2199 студэнтаў, прычым узровень падрыхтоўкі вельмі добры. Сярод іх ёсць студэнтка з абсалютным рэкордам у 400 балаў, яшчэ 4 чалавекі маюць звыш 396. Больш за 300 балаў набралі 75 % абітурыентаў. Традыцыйна шмат медалістаў і выпускнікоў гімназій і ліцэяў.

Праходныя балы ў цэлым засталіся на ўзроўні мінулага года, а па гуманітарных факультэтах нават крыху выраслі.

Некаторая напружанасць у нас склалася пры наборы абітурыентаў фізіка-матэматычнага профілю, што асабліва адбылася на завочнай форме навучання. Гэта тэндэнцыя праглядаецца па ўсёй сістэме вышэйшай адукацыі краіны сярод ВУН першай хвалі і шмат у чым звязана з абвостранай канкурэнцыяй з расійскімі ВУН.

Сёлета Рассупрацоўніцтва ў тры разы павялічыла квоту на бясплатную адукацыю для беларусаў з 230 да 700 (у 2019-м квоты атрымалі 73 беларусы – заўв. Рэд.), а з улікам унутраных месцаў для беларусаў у асобных ВУН ўвогуле да 900 месцаў. Усяго ж сёлета матэматыку здавала каля 32 тысяч абітурыентаў, з якіх каля 5 тысяч атрымалі даволі высокія балы. І з гэтых моцных дзяцей 700–800 мінулі нас – гэта адчувальныя лічбы. Нашых патэнцыйных студэнтаў з радасцю прынялі вядучыя расійскія ВУН – МФТІ, МІСІС, МІФІ, МДТУ імя Баўмана і інш. Усе яны праводзяць уласныя міністэрскія алімпіяды, і па іх выніках залічаюць да сябе студэнтаў ужо з красавіка.

Значна ўплывае на дынаміку набору не вельмі спрыяльная дэмаграфічная сітуацыя, гэта пры- вядло да таго, што рэспубліканскае ЦТ па матэматыцы сёлета здавалі 32 200 абітурыентаў, а летась 34 800, па фізіцы 18 200 абітурыентаў, калі ў мінулым годзе 20 000.

І яшчэ адным фактарам, які паўплываў на ўступную кампанію сёлета, стала зрушэнне часу за- ключнага інфармавання абітуры-

Дзённая форма бюджэт – 2199 абітурыентаў.

Конкурс на бюджэт – 1,5 чалавека на месца.

ЦТ 300 балаў і больш – 75,7%.

Без іспытаў на педагагічныя напрамкі – 70.

3 медалём або з дыпломам з адзнакай – 679.

Выпускнікі ліцэяў і гімназій – 51%.

Дзённая платная форма – 1699 абітурыентаў. Сярэдні конкурс па ўніверсітэце – 1,25 чалавека на месца. ЦТ 300 балаў і больш – 38,3%, 200 балаў і больш – 97,4%.

Самыя высокія праходныя балы

Прыродазнаўчыя спецыяльнасці:

– «хімія лекавых злучэнняў» – 296;

– «фундаментальная хімія» – 294;

Сацыяльна-эканамічныя і гуманітарныя спецыяльнасці:

– «міжнароднае права» – 332;

– «міжнародныя адносіны» – 332;

– «лінгвакраіназнаўства» – 329;

– «інфармацыя і камунікацыя» – 320;

– «правазнаўства» – 301;

– «бізнес-адміністрацыя» – 296;

– «эканамічнае права» – 293.

Самы высокі конкурс

творчыя спецыяльнасці на «дызайне» (напрамак – камунікацыйны дызайн) – 12 чалавек на месца.

Самыя высокія праходныя балы

Прыродазнаўчыя спецыяльнасці:

– «прыкладная інфарматыка» – 362;

– «хімія лекавых злучэнняў» – 352;

– «інфарматыка» – 350;

– «біяхімія» – 333.

Сацыяльна-эканамічныя і гуманітарныя спецыяльнасці:

– «лінгвакраіназнаўства» – 384;

– «міжнароднае права» – 378;

– «міжнародныя адносіны» – 374.

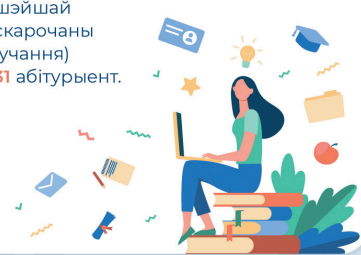

На завочную бюджэтную форму сярэдні конкурс – 1,8 чалавека на месца.

На завочную платную форму залічаны 674 абітурыенты.

Сярэдні конкурс – 1,1 чалавека на месца.

На завочную платную форму для атрымання другой вышэйшай адукацыі (скарочаны тэрмін навучання) залічаны 131 абітурыент.

ентаў пра ход залічэння. У ранейшыя гады апошнія даныя абвешчваліся ў 15:00, і да 18:00 абітурыенты разам з бацькамі мелі магчымасць усвядомлена прымаць рашэнне пра мэтазгоднасць пераводу дакументаў на іншую спецыяльнасць ці ў іншую ВУН. У гэтым жа годзе інфармаванне скончылася ў 17:00, і за апошняю гадзіну многія не паспелі зарыентавацца і зрабіць адэкватны выбар. Сітуацыю пры падачы дакументаў на спецыяльнасці фізіка-матэматычнага профілю ў той момант яшчэ больш забытала адна з вядучых сталічных ВУН, у якой абвешчалі агульны конкурс на ўсе спецыяльнасці, і сітуацыя з праходнымі баламі там заставалася няяснай да самага канца.

Гэта пацвярджае факт, што дзеці, якія да нас прыйшлі затым па дадатковым наборам, мелі ў сертыфікатах на 50–60 балаў вышэй, чым тыя, каго прымалі ў апошнія моманты асноўнага набору. Яны проста не паспелі перакінуць дакументы.

– **Заўсёды карыстаюцца папулярнасцю ў абітурыентаў спецыяльнасці факультэта міжнародных адносін і ФПМІ. Якімі яшчэ тэндэнцыямі адзначылася сёлета прыёмная кампанія?**

– Так, лідарам сярод сацыяльна-эканамічных і гуманітарных спецыяльнасцяў сталі «лінгвакраіназнаўства» (384), «міжнароднае права» (378) і «міжнародныя адносіны» (374). Акрамя ФМА, высокія конкурсы былі на факультэце сацыякультурных камунікацый і на юрыдычным факультэце. Сярод прыродазнаўчых спецыяльнасцяў задавалі тон «прыкладная інфарматыка» (362) і «інфарматыка» (350) на ФПМІ, «хімія лекавых злучэнняў» (352) на хімфаку і «біяхімія» (333) на біялагічным факультэце.

Таксама варта адзначыць вялікую цікавасць абітурыентаў да адкрытых у 2021 годзе новых спецыяльнасцяў «рэгіёназнаўства» на гістарычным факультэце і «эканамічная бяспека» на эканамфаку. Конкурс на іх быў вышэйшы, чым па традыцыйных спецыяльнасцях

дадзеных факультэтаў. Таксама добры набор правёў Сумесны інстытут БДУ і Далянскага політэхнічнага ўніверсітэта (СІБД), у тым ліку і па фізічных профілях.

– **У дадзены момант ажыццяўляецца прыём замежных грамадзян. Якая сітуацыя з імі?**

– У цэлым мы ідзём у трэндзе мінулага года. Практычна ўсе слухачы, якія закахвалі даўняв-сітэцкую падрыхтоўку ў Інстытуце дадатковай адукацыі, выявілі жаданне працягваць навучанне на асноўных факультэтах. Сітуацыя складаецца спрыяльна, нават пачынаем «завышаць планку» ў адборы. 4000–4500 замежных студэнтаў, якія ў нас навучаюцца, – аптымальная колькасць, з якой нам камфортна працаваць. Апрача традыцыйных напрамкаў – Кітай, Туркменістан, Расія – пасля візіту рэктара ва Узбекістан наладжваецца супрацоўніцтва з гэтым рэгіёнам, які хутка развіваецца. Дзякуючы адкрыццю новага прадстаўніцтва БДУ, расце таксама колькасць студэнтаў з Турцыі.

– **Як у БДУ вядзецца праца па прыцягненні абітурыентаў?**

– Прафарыентацыйная праца стартавала мінулай восенню і праходзіла на фоне кавідных абмежаванняў. Двойчы ў год факультэты арганізуюць дні адчыненых дзвярэй, якія апошні час праходзяць у анлайн-фармаце. У рамках праекта «Студэнт на тыдзень» больш за 100 старшакласнікаў наведалі заняткі розных курсаў і спецыяльнасцяў на 18 факультэтах БДУ, а група студэнтаў з БРСМ пабывала ў шэрагу школ Вілейкі і Вілейскага раёна. Дыстанцыйна працавалі школы юных. БДУ прымае актыўны ўдзел у выставе «Адукацыя і кар’ера», а таксама ў гарадскіх і рэспубліканскіх мерапрыемствах па моладзевай тэматыцы.

Дарэчы, шмат хто адзначае, што сёлета фактар 100-годдзя БДУ таксама сыграў значную ролю ў папулярнасці нашай ВУН. Тэматычныя навіны, якія трансляваліся ў інфармацыйным полі, падагрэлі цікавасць абітурыентаў практычна да ўсіх спецыяльнасцяў.

– **Ці будзе змяняцца стратэгія на наступную прыёмную кампанію?**

– У якасці захадаў, якія мы будзем прымаць па выніках бягучага набору, па-першае, перагледзім структуру спецыяльнасцяў па фізіка-матэматычным профілі за кошт скарачэння бюджэтных месцаў з улікам рэалій. Па-другое, мы плануем істотна ўзмацняць прафарыентацыйную працу ў школьным сектары дзякуючы рэалізацыі «школы юных», якая будзе пастаўлена на якасна іншы ўзровень. Плануецца стварэнне лічбавага партала, аналагічнага таму, што існуе на асноўных факультэтах. Ён будзе накіраваны на працу са школьнікамі ад 5-га класа па адпаведных напрамках асноўных факультэтаў і па прадметах з павышанай складанасцю. За кошт гэтага мы плануем выйсці на канкрэтныя мэтавыя групы і на кожнага абітурыента, які валодае дастатковымі кампетэнцыямі для засваення дадзеных праграм. Такім чынам, мы будзем рытываць для сябе абітурыента не за год да паступлення, а за некалькі гадоў, адсочваючы яго поспехі і прапануючы яму працягнуць адукацыю ва ўніверсітэце. Школа будзе арганізавана ў адпаведнасці з сеткавым прынцыпам, а каардынацыя зоймецца ІДА. Кожны факультэт будзе курываваць свой набор сэрвісаў – яны могуць быць бясплатнымі ці платнымі. Гэта дазволіць нам даведацца свой кантынгент загадзя, таму што многія школьнікі вырашаюць, куды ім паступаць, толькі падчас падачы дакументаў, а нам трэба спрыяць, каб яны вызначыліся са сваім выбарам ужо ў 9–10 класе. Па-трэцяе, плануецца ўпор на міждысцыплінарныя спецыяльнасці, па прыкладзе «рэгіёназнаўства» і «эканамічнай бяспекі», якія дазваляць задзейнічаць перадавы выкладчыцкі патэнцыял базавых факультэтаў і прадставіць сумесныя адукацыйныя праекты, запатрабаваныя на рынку паслуг.

З нецярпеннем чакаем заканчэння рамонтна-галоўнага корпуса БДУ і ўнутранага дворака, якія стануць выбітнасцю сталіцы і дадатковым матыватарам для паступлення ў нашу ВУН самых лепшых абітурыентаў.

Гутарыў
Сяргей ШАФАЛОВІЧ

Штаб працоўных спраў БРСМ БДУ займаецца каардынацыяй дзейнасці будатрадаў, а таксама пытаннямі працаўладкавання моладзі на працягу ўсяго навучальнага года.

Гэтым летам 366 студэнтаў ужо адпрацавалі на разнастайных прадпрыемствах. З самых буйных можна вылучыць «Гарызонт», дзе яны займаліся зборкай мікрахвалевага печы, і «Атлант», дзе дапамагалі з вырабам халадзільнікаў. З сельскагаспадарчых угоддзяў – агракамбінат «Ждановічы», там студэнты збіралі ягады, садавіну і бліжэй да канца жніўня агародніну.

Не забываем і комплекс універсітэта. На базе САК «Брыганціна» дзейнічалі сэрвісныя і педагогічныя атрады. Хлопцы і дзяўчаты займаліся падрыхтоўкай змен для заезду дзяцей і арганізавалі саму працу лагера.

З прадпрыемстваў універсітэта таксама задзейнічаны гадавальнік раслін «Шчомысліца». Студэнты там праполвалі дэкаратыўныя высадкі, якія пасля будучы ўпрыгожваць горад. Апроч «Зелянстрыя», універсітэцкі гадавальнік з'яўляецца асноўным пастаўшчыком раслін для горада.

Па выніках анкетавання больш за 60 % студэнтаў зацікаўлены ў дзейнасці менавіта сэрвісных атрадаў. Гэта як праца мерчэндайзерамі, афіцыянтамі, прыбіральшчыкамі, так і падрыхтоўка студэнцкіх інтэрнатаў і карпусоў да новага навучальнага года.

На другім месцы па папулярнасці сельскагаспадарчыя атрады.

На дадзены момант адпрацавала 19 атрадаў, але плануецца яшчэ арганізаваць некалькі груп. Усяго будзе працаўладкавана каля пяцісот студэнтаў – своеасаблівы рэкорд да 100-годдзя БДУ.

Да каранавіруса студэнты актыўна ездзілі працаваць і за межы краіны, напрыклад, у дзіцячы аздараўленчы лагеры ў Расіі. Сёлета арганізаваць працу міжнародных атрадаў было надзвычай складана, і нават тыя, хто прайшоў адбор, проста не змаглі туды патрапіць. Але двое нашых студэнтаў займаліся рэканструкцыяй трасы М6 па маскоўскім напрамку.

Да 100-годдзя БДУ ў рамках студэнцкіх атрадаў рэалізуецца праект «Памяць і слава», у якім студэнты-гісторыкі ўлетку аднаўлялі месцы пахаванняў вядомых універсітэцкіх дзеячаў савецкіх часоў. Плануецца праца ў архіве ўніверсітэта, дзе можна знайсці цікавыя факты з гісторыі альма-матар.

На базе кафедры фізічнага выхавання і спорту будзе функцыянаваць студэнцкі атрад па добраўпарадкаванні спартыўных збудаванняў.

Атрад пры ўпраўленні па справах культуры зоймецца навадзеннем парадку ў памяшканнях, адведзеных для творчых калектываў універсітэта.

На кожным факультэце пад адзіным кіраўніцтвам будуць функцыянаваць атрады па добраўпарадкаванні факультэтаў. Яны будуць дапамагаць арганізацыям, якія ажыццяўляюць рамонт на базе ўніверсітэцкага двора і іншых карпусоў.

«Мерапрыемствы, якія мы запланавалі, выглядаюць вельмі арганічна. Я думаю, што тым самым мы зможам не толькі паказаць, якая ў нас выдатная і творчая моладзь, але і далучыць першакурснікаў да дзейнасці нашай агульнай карпарацыі. Каб кожны, хто мае дачыненне да ўніверсітэта, змог адчуць, наколькі важкая дата набліжаецца. Каб кожны змог годна гэту падзею сустрэць», – адзначыў сакратар БРСМ БДУ **Міхаіл Дзегцярэнка**.

За сваю працу ў будатрадах студэнты атрымліваюць аплата не ніжэйшую за мінімальную па краіне. На сельскагаспадарчых палях каля 150 р., на прадпрыемствах каля 300 р. А заробак на такіх прадпрыемствах, як «Атлант», можа дасягаць 1000 р.

Акрамя грашовай падтрымкі студэнты атрымліваюць бонусы і ад універсітэта. Для тых, хто працаваў над добраўпарадкаваннем універсітэта, – гэта месцы ў інтэрнатах. Атрады, якія адзначыліся больш за ўсё, узнагароджваюцца прызамі і падарункамі. А студэнты-платнікі могуць прэтэндаваць на зніжку па аплаце навучання.

Студатрады БДУ. Ідзём на 500!

Цыкл мерапрыемстваў, прысвечаных 100-годдзю ўніверсітэта, Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі распачаў яшчэ ў маі, студэнцкім турзлётам.

Юбілею Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта будуць прысвечаны фестываль студэнцкага жыцця «Першакурснік Фэст», а таксама камандна-спартыўны конкурс «Кубак першакурсніка БДУ».

У кастрычніку пярвічныя арганізацыі плануюць віншавальныя акцыі ў рамках

сваіх факультэтаў, каб яшчэ раз нагадаць пра тое, наколькі яркае студэнцкае жыццё.

У лістападзе БРСМ арганізуе конкурс стылю і артыстычнага майстэрства «Містар БДУ». Зараз у планах праводзіць гэты конкурс кожныя 2 гады.

Усе свае карты арганізатары не раскрываюць. Планаў шмат, і сюрпрызы да 100-годдзя яшчэ будуць.

Ганна КАЗАКОВА

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

15 верасня Бахцін Віктар Іванавіч, прафесар кафедры функцыянальнага аналізу і аналітычнай эканомікі

17 верасня Кулак Аляксандра Іосіфаўна, дацэнт кафедры агульнай і медыцынскай псіхалогіі

20 верасня Бурко Леанід Дзмітрыевіч, дацэнт кафедры заалогіі

20 верасня Мінюковіч Кацярына Аляксандраўна, дацэнт кафедры лічбавай эканомікі

21 верасня Васільева Людміла Пятроўна, дацэнт кафедры сацыяльнай работы і рэабіліталогіі

21 верасня Карачун Ірына Андрэеўна, загадчык кафедры лічбавай эканомікі

24 верасня Зуеў Мікалай Міхайлавіч, дацэнт кафедры тэорыі верагоднасцяў і матэматычнай статыстыкі

26 верасня Верамейчык Аліна Яўгенаўна, намеснік дэкана, гістарычны факультэт

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: вышэйшай алгебры і абароны інфармацыі; шматпрацэсарных сістэм і сетак; вышэйшай матэматыкі і матэматычнай фізікі; нямецкай мовы; замежнай літаратуры.

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: агульнай матэматыкі і інфарматыкі; бія- і нанамеханікі; камп'ютарных тэхналогій і сістэм; метадаў аптымальнага кіравання; міжнароднага менеджменту.

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: агульнай матэматыкі і інфарматыкі; дыферэнцыяльных ураўненняў і сістэмнага аналізу; фізіялогіі чалавека і жывёл; агульнай экалогіі і метадыкі выкладання біялогіі; клетачнай біялогіі і біяінжынерных раслін; генетыкі; біяхіміі; батанікі; заалогіі; медыялінгвістыкі і рэдагавання; сацыяльнай камунікацыі; філасофіі культуры; агульнай і медыцынскай псіхалогіі; крыніцзнаўства; міжнародных эканамічных адносін; англійскага мовазнаўства; беларускага мовазнаўства; гісторыі беларускай літаратуры; класічнай філалогіі; рускай літаратуры; агульнай хіміі і метадыкі выкладання хіміі; аналітычнай хіміі; высокамолекулярных злучэнняў; грамадзянскага права; крыміналістыкі; грамадзянскага працэсу і працоўнага права; аналітычнай эканомікі і эканаметрыкі.

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: дыферэнцыяльных ураўненняў і сістэмнага аналізу; міжнароднай журналістыкі; генетыкі; фізічнай геаграфіі свету і адукацыйных тэхналогій; глебазнаўства і геаінфармацыйных сістэм; геадэзіі і касмаэракартаграфіі; педагогікі і праблем развіцця адукацыі; сацыяльнай камунікацыі; агульнай і медыцынскай псіхалогіі; англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў; камунікатыўнага дызайну; англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў; раманскіх моў; класічнай філалогіі; раманскага мовазнаўства; фізічнага выхавання і спорту; грамадзянскага права; англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў.

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: інфармацыйных тэхналогій; агульнай і медыцынскай псіхалогіі; англійскага мовазнаўства; прыкладной лінгвістыкі.

Тэрмін падачы заявы – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5а, упраўленне па рабоце з персаналам, тэл. 209-54-36

ІНСТЫТУТ БІЗНЕСУ БДУ АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ДАЦЭНТА кафедры фінансаў і менеджменту; СТАРШАГА ВЫКЛАДЧЫКА кафедры прававых і гуманітарных дысцыплін – 1.

Тэрмін – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы
Адрас: 220004, г. Мінск, вул. Шпалерная, 7, тэл. 3060027, 3060028

e-mail: sbmt@sbmt.by; http://www.sbmt.by

ІНСТЫТУТ ЯДЗЕРНЫХ ПРАБЛЕМ БДУ АБ'ЯВЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ВЯДУЧАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА лабараторыі фундаментальных узаемадзеянняў.

ЗАГАДЧЫКА лабараторыі нанаэлектрамагнетызму
Тэрмін – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы
Адрас: 220006, г. Мінск, вул. Бабруйская, 11, адзел кадры, пакой 315, тэл. 352-42-31

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

У БДУ прадстаўлена стратэгія развіцця ВНУ да 2025 года – БелТА, «Мінск-навіны», yandex.by (06.09).

Выданне дапаможніка па фінансавай пісьменнасці для школьнікаў, падрыхтаванае выкладчыкамі БДУ – БелТА, ОНТ (30.08), sb.by, «Рэспубліка» (02.09).

Да 100-годдзя БДУ гісторык ВНУ скарыў Эльбрус і ўсталяваў на вяршыні сцяг універсітэта – БелТА, АНТ, «Спадарожнік», «Мінск-навіны», rg.ru, (31.08), радыё «Юністар» (05.09).

Прызнанне трэцякурсніцы ФМА БДУ Агулай Атаевай найлепшай студэнткай у СНД 2021 года – edu.gov.by (09.08), БелТА, sb.by, «Мінск-навіны», vitbichi.by, yandex.by (10.08), «Mir» (16.08), АНТ (17.08), turkmenportal.com (18.08), радыё «Юністар» (22.08).

Вынікі прыёмнай кампаніі БДУ 2021 года – БелТА, radio1.by, «Мінск-навіны», «Інтэрфакс», aif.by, yandex.by, onliner.by (13.08).

Пра рэкардсменку ўступнай кампаніі Анастасію Савасцёнак, якая паступіла на ФМА – БелТА, «Мінск-навіны», news.21.by (23.07), «Звязда» (24.07), АНТ, «Настаўніцкая газета».

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

10 дзесяцігоддзяў

Час рэалізацыі патэнцыялу і пошуку прыярытэтаў (1971–1981)

Універсітэт развіваўся пад уплывам грамадска-палітычных працэсаў у СССР. Для саюзнага кіраўніцтва ў гэты перыяд у прыярытэце знаходзілася палітыка-выхаваўчая работа.

Прызначэнне **Усевалада Міхайлавіча Сікорскага** рэктарам БДУ адпавядала тагачасным задачам. Яму ў 1971 г. прысвоілі ганаровае званне «Заслужаны дзеяч навукі БССР», а ў 1972 г. яго абралі членам-карэспандэнтам АН БССР. БДУ на той час уяўляў сабою ўжо развітую вышэйшую вучэбную і навуковую ўстанову. У яго склад уваходзіла 16 факультэтаў, НДІ ПФП, біястанцыя на воз. Нарач, вучэбна-вспытная гаспадарка «Шчымысліца», батанічны сад, вылічальны цэнтр, 9 вучэбна-вытворчых майстэрняў. Меліся дзве агульнаўніверсітэцкія праблемныя лабараторыі сацыялагічных даследаванняў і эксперыментальнай біялогіі, гукатэхнічная і афсетная лабараторыі, 12 кабінетаў, ваенная кафедра. Налічвалася 14 агульнаўніверсітэцкіх кафедраў і 77 – на факультэтах. На ўсіх факультэтах было 156 навукова-даследчых, галіновых і вучэбных лабараторый, тры музеі – заалагічны, геалага-мінералагічны, гістарычны. Вучыліся на пачатку 1972/73 навуч. года 17147 студэнтаў, з іх 9396 на дзённай, 3106 – вячэрняй, 4645 – завочнай формах навучання. Працавалі 81 прафесар і доктар навук, 498 дацэнтаў і кандыдатаў навук, 557 выкладчыкаў і асістэнтаў. Аднак нягледзячы на агульны рост колькасці кандыдатаў і дактароў навук, асобныя спецыяльнасці былі недастаткова ўкамплектаваны спецыялістамі з навуковымі ступенямі, асабліва ФПМ (21,3 %) і кафедры замежных моў. Прынялі рашэнне надаваць больш увагі падбору кандыдатаў у аспірантуру, падрыхтоўцы кадраў. Агульная колькасць аспірантаў у 1972/73 навуч. годзе складала 385 чалавек, у тым ліку 219 з адрываў ад вытворчасці.

У БДУ налічвалася 9 карпусоў: галоўны, радыёфізікі, хімічны, географічны, гуманітарны, філалагічны, ваеннай кафедры, падрыхтоўчага факультэта, фізічны, а таксама 7 інтэрнатаў. Нягледзячы на пашырэнне матэрыяльнай базы, працягваў адчувацца недахоп вучэбных плошчаў і жылля, іх рост адставаў ад росту колькасці студэнтаў.

На пасяджэнні вучонага савета ў студзені 1973 г. рэктар адзначыў найбольш важныя праблемы: узмацніць намаганні да больш цеснай інтэграцыі навукі і адукацыі, ператварыць універсітэт у сапраўдны навукова-метадычны цэнтр, узмацніць матэматычную падрыхтоўку. Былі пазначаны недахопы ў выхаваўчай рабоце.

Асабліва ўвага пачала надавацца выкладанню грамадскіх навук. У 1972 г. кафедру марксісцка-ленінскай філасофіі падзялілі на дзве – для гуманітарных і для прыродазнаўчых факультэтаў. У другім семестры 1972/73 навуч. года таксама стварылі асобныя кафедры палітэканоміі і англійскай мовы для гуманітарных і для прыродазнаўчых факультэтаў. З 1 верасня 1973 г. пачаў працаваць Інстытут павышэння кваліфікацыі (ІПК) выкладчыкаў грамадскіх навук вышэйшых навуковых устаноў. 26 лютага 1973 г. зацвердзілі Палажэнне аб грамадска-педагагічнай практыцы студэнтаў. Сутнасць была ў тым, што кожны студэнт, адбываючы вытворчую практыку, атрымліваў на адной з кафедраў грамадскіх навук і ў камітэце камсамола факультэта індыўідуальнае заданне, у якім пазначалася, з якімі дакладамі, гутаркамі неабходна выступіць падчас практыкі, якую правесіць грамадскую работу, а пасля зрабіць пісьмовую справаздачу, завераную

Рэктар Усевалад Сікорскі (крайні справа) на ўступным экзамене

кіраўніком практыкі і сакратаром камітэта камсамола прадпрыемства альбо ўстановы.

Значная ўвага надавалася ваенна-патрыятычнаму выхаванню. Ваенная тэматыка стала папулярнай пры вызначэнні тэм дысертацыйных даследаванняў. Праводзіліся спарторніцтвы па ваенна-прыкладных відах спорту.

Сапраўды істотнай з'яўлялася дзейнасць групы «Доўг» па вышуку імянаў студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, якія ахвяравалі сваё жыццё дзеля перамогі над фашызмам. Значнай падзеяй стала адкрыццё 7 мая 1975 г. памятнага знака студэнтам, аспірантам і супрацоўнікам БДУ, што загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Навука заўсёды ў пашане

У 70-я гады ў БДУ адчыняліся новыя кафедры і нават факультэты. У 1975 г. у сувязі з пачаткам падрыхтоўкі кадраў па спецыяльнасці «механіка» матэматычны факультэт перайменавалі ў механіка-матэматычны (ММФ). Стварылі кафедру псіхалогіі. 9 чэрвеня 1976 г. фізічны факультэт падзяліўся на два – фізічны і радыёфізікі і электронікі. Многія кафедры змянялі свае назвы ў адпаведнасці з асноўным напрамкам іх выкладання і навуковай работы, з'яўленнем новых кірункаў навукі ў БДУ. Паралельна ішоў працэс стварэння новых лабараторый, навуковых падраздзяленняў і інш.

Пад кіраўніцтвам акадэміка **Антана Нічыпаравіча Сеўчанкі** ўзмацняў свой патэнцыял НДІ ПФП. 17 студзеня 1974 г. на базе лабараторыі паўправадніковай электронікі стварылі аддзел аўтаматызацыі навуковых даследаванняў у складзе трох лабараторый: паўправадніковай электронікі, аналага-лічбавых метадаў вымярэнняў, шматканальных сродкаў апрацоўкі інфармацыі. У складзе новых лабараторый (акустычнай галаграфіі і статыстычных метадаў акустычнай дыягностыкі) стварылі аддзел гідраакустыкі. І гэта толькі за 1974 год! Супрацоўнікі НДІ ПФП распрацоўвалі праграмы, звязаныя з палётамі касмічных станцый «Венера-9» і «Венера-10». Распрацоўкі навукоўцаў універсітэта адзначаліся медалямі ВДНГ СССР, ВДНГ БССР. Калі ў 1975 г. атрымалі 37 станоўчых рашэнняў на выдачу аўтарскіх пасведчанняў, то ў 1977 г. – 82. Працу вучоных кафедры радыяцыйнай і хімічнай тэхналогіі «Радыяцыйна-каталічны метад ачысткі выкідаў газаў ад серністага ангідрыду» запатэнтавалі ў ЗША, Англіі, ФРГ, Індыі.

На 1 студзеня 1978 г. у склад БДУ уваходзілі 11 навуковых устаноў: НДІ ПФП (705 супрацоўнікаў); 3 праблемныя навукова-даследчыя лабараторыі (ПНДЛ) – са-

цыялагічных даследаванняў (31 супрац.), эксперыментальнай біялогіі (69 супрац.), меліярацыі ландшафтаў (24 супрац.); вылічальны цэнтр (89 супрац.); дзве НДЛ – хіміі рэдка і цяжкіх элементаў (65 супрац.), радыёхімічнай (59 супрац.). Дзейнічаў Навукова-даследчы сектар у складзе 4 галіновых лабараторый.

Значнай падзеяй у першай палове 1978 г. стала адкрыццё на базе НДЛ хіміі рэдка і цяжкіх элементаў і радыёхімічнай НДЛ НДІ фізіка-хімічных праблем (НДІ ФХП). Узначалі інстытут **Фёдар Мікалаевіч Капуцкі**.

Рост БДУ

Рост структуры ўніверсітэта адбываўся дзякуючы павелічэнню плошчаў. 29 снежня 1972 г. быў здадзены ў эксплуатацыю 9-павярховы жылы дом у квартале «Харкаўская-4», 25 снежня 1973 г. прынялі будынак інтэрната на 1122 месцы ў Шчымысліцы. У 1974 г. завяршылася будаўніцтва інстытута ПФП у Шчымысліцы, інтэрнат на 940 месцаў па вул. Кастрычніцкай здалі 3 кастрычніка 1975 г.

БДУ далёка перасягнуў свае ранейшыя межы. Будынык універсітэта знаходзіўся ў розных частках горада. У гэты час прынялі рашэнне аб будаўніцтве новага ўніверсітэцкага гарадка ў раёне пасёлка Шчымысліца з перспектывамі пераводу туды ўніверсітэта. Ужо 5 красавіка 1975 г. у сувязі з уваруджэннем у эксплуатацыю вучэбна-лабараторнага корпуса ў Шчымысліцы туды перабазіраваўся НДІ ПФП. Свабодныя плошчы перадаваліся фізічнаму і біялагічнаму факультэтам. У Шчымысліцы неўзабаве размясцілі аддзяленне радыёфізікі і электронікі, а таксама частку біялагічнага факультэта. Вызваленыя памяшканні ў корпусе радыёфізікі перадалі фізфаку, ФПМ. Замест іх у галоўным корпусе пашыраліся плошчы ВЦ, бібліятэкі, гістфака, агульнаўніверсітэцкіх кафедраў. У 1977/78 навуч. годзе БДУ налічваў ужо 12 вучэбных карпусоў: галоўны, фізічны, хімічны, географічны, юрыдычны, філалагічны, ваеннай кафедры, стары фізічны, падрыхтоўчага факультэта, НДІ ПФП, ІПК, радыёфізікі і электронікі. На 1 студэнта ў сярэднім прыходзілася 2,81 м² вучэбнай плошчы. Нягледзячы на будаўніцтва, плошчаў не хапала і заняткі ішлі ў дзве змены.

Найбольшым прыярытэтам у абітурыентаў карысталіся гуманітарныя спецыяльнасці. У 1974 г. конкурс на спецыяльнасці склаўся наступны: «фізіка» – 1,4 чалавекі на месца, «матэматыка» – 2, «гісторыя» – 5,66, «правазнаўства» – 4,14, «беларуская мова і літаратура» – 3,34. Гэта было праявай

Кіраўнік БССР Пётр Машэраў і рэктар Уладзіслаў Сікорскі

грамадскіх уяўленняў пра перспектывы той ці іншай прафесіі. У 1973 г. ва ўніверсітэце пачалі дзейнічаць школы «юных філолагаў» і «малых гісторыкаў», а таксама «юных праграмістаў» (1975), «юных карэспандэнтаў» (1977), дзе займалася больш за 1000 вучняў IX–X класаў. Колькасць выпускнікоў БДУ вагалася ад 1687 чалавек у 1977 г. да 1797 – у 1978 г. (дзённае аддзяленне).

Пастаянна ўзрасталі выдаткі на набыццё абсталявання і фінансаванне вучэбнага працэсу. Значныя сумы ішлі на набыццё ЭВМ, асцылографаў, патэнцыяметраў, генератараў, дыяпраектараў, радыёвузлёў, відэамагнітафонаў і г. д.

Пашыраўся навукова-педагагічны склад. У 1977/78 навуч. годзе ў БДУ працавала ўжо 1315 навукоўцаў, з іх 90 дактароў навук, прафесараў, 586 дацэнтаў, кандыдатаў навук. Падрыхтоўка аспірантаў вялася па 79 спецыяльнасцях. Узраслася і іх колькасць. Так у 1974/75 навуч. годзе працавалі 430 аспірантаў, у 1977/78 навуч. годзе іх колькасць складала ўжо 570. У лютым 1976 г. стварылі Савет маладых вучоных БДУ.

Навучанне студэнтаў ва ўніверсітэце ўсё больш набывала рысы навукова-даследчай работы. Студэнты ўдзельнічалі ў выкананні практычна ўсіх дзяржбюджэтных і гаспадарча-дагаворных работ як у студэнцкіх навукова-даследчых лабараторыях (СНДЛ), так і на кафедрах.

Асаблівы акцэнт рабіўся на як мага больш шырокім прымяненні тэхнічных сродкаў навучання (ТСН). Таксама ў склад універсітэта сталі ўваходзіць 350 баз вытворчай практыкі. Для практыкі студэнтаў біяфака і геафака меліся біёлага-геаграфічная станцыя на воз. Нарач, вучэбна-вспытная гаспадарка «Шчымысліца» і адкрытая ў 1974 г. палявая географічная станцыя «Заходняя Бярэзіна» ў Валожынскім раёне. Асобныя групы студэнтаў праходзілі практыку ў замежных ВНУ – Енскім і Гальскім (ГДР), Сафійскім (НРБ), Люблянскім (СФРЮ) універсітэтах.

Гарызонты міжнароднага і міжуніверсітэцкага супрацоўніцтва

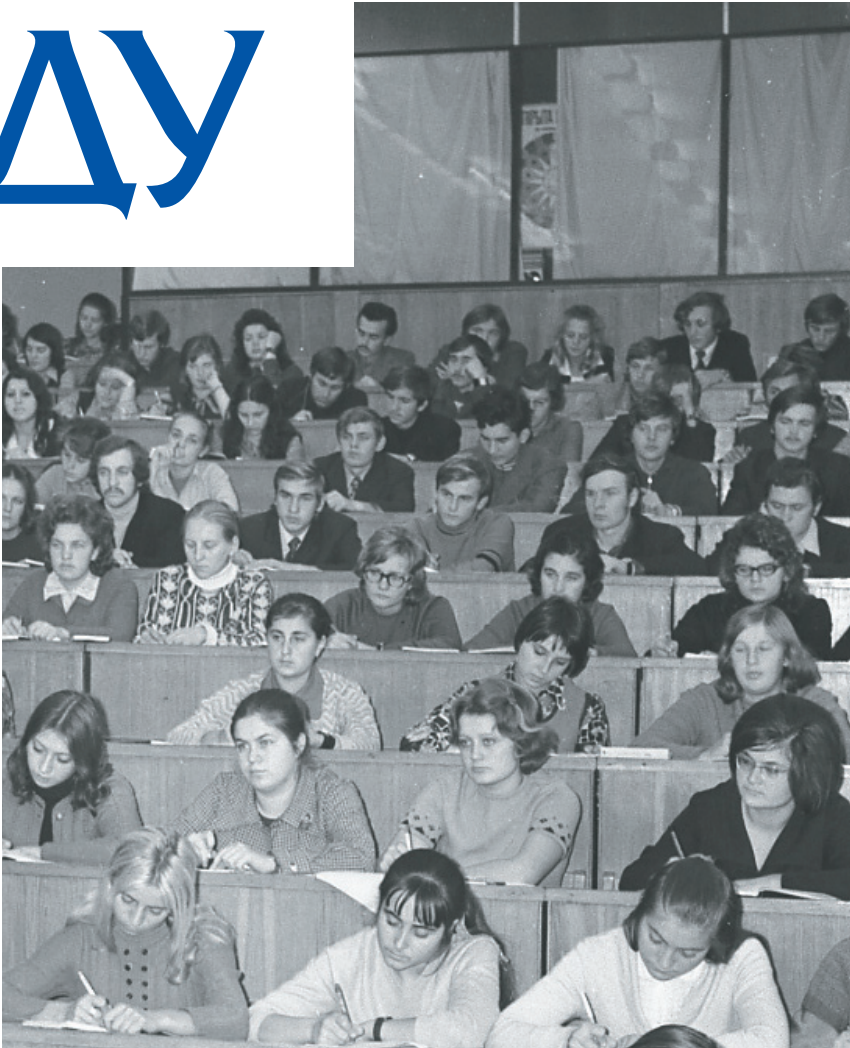
Значна пашырыліся замежныя сувязі ўніверсітэта. Асабліва дзейным з'яўлялася супрацоўніцтва з Сафійскім універсітэтам імя К. Ахрыдскага.

БДУ меў дамовы аб супрацоўніцтве з Енскім (ГДР), Люблянскім (СФРЮ), Ягелонскім (ПНР), Камагуэйскім (Куба) універсітэтамі. Акрамя таго, падтрымліваліся пастаянныя кантакты з Карлавым універсітэтам у Празе, універсітэтам у Гале (ГДР), Шлёнскім універсітэтам у Катавіцах. Ву-

БДУ

Уладзімір Белы

чоныя БДУ выязджалі за мяжу для чытання лекцый, удзелу ў канферэнцыях. У БДУ вучыліся студэнты з Балгарыі, ГДР, Польшчы, Афганістана, Бангладэш, В'етнама і іншых краін. У 1975 г. на базе інтэрклубаў філфака, гістфака, фізфака, матфака, ФПМ стварылі клуб інтэрнацыянальнай дружбы (КІД) «Планета».

БДУ адзначыў 15-годдзе з пачатку падрыхтоўкі спецыялістаў для замежных краін. За гэты час універсітэт выпусціў каля 400 спецыялістаў – замежных грамадзян. У БДУ вучылася 544 студэнты, стажоры і аспіранты з 59 краін Еўропы, Азіі, Афрыкі і Паўднёвай Амерыкі.

Больш сціплымі сталі стасункі з універсітэтамі СССР. Трывалыя сувязі меліся з Віленскім універсітэтам. Падтрымліваліся адносіны з Львоўскім універсітэтам імя І. Франка, Дагестанскім універсітэтам, Ташкенцкім універсітэтам і некаторымі іншымі.

Новыя павевы

Поспехі ўніверсітэта – гэта і поспехі яго рэктара. Усевалад Міхайлавіч не толькі кіраваў БДУ, ён веў вялікую грамадскую работу – абіраўся ў 1976 г. членам ЦК КПБ, дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР 9-га склікання (1975–1980), стаў членам прэзідыума і пленума ВАК пры Савеце Міністраў СССР, членам праўлення таварыства «Веды» БССР.

У. М. Сікорскі пакінуў пасаду рэктара па стане здароўя, але працягваў працаваць загадчыкам кафедры гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў БДУ, якую ён узначальваў 20 гадоў. Ён падрыхтаваў 30 кандыдатаў навук і 5 дактароў.

У кастрычніку 1978 г. новым рэктарам універсітэта прызначылі віцэ-прэзідэнта АН БССР **Уладзіміра Аляксеевіча Белы**. Ён лічыў, што «ўніверсітэты заўсёды былі, ёсць і будуць калыскай фундаментальных даследаванняў, якія, выходзячы з цішыні лабараторый, заяўляюць аб сабе ў поўны голас і адразу ж рэвалюцыянізуюць цэлыя навуковыя напрамкі...»

Новыя прыярытэты

Новы рэктар прыйшоў у даволі складаны перыяд развіцця БДУ. Рэзервы яго каласальнага росту – стварэнне, напрыклад, новых факультэтаў – ўжо шмат у чым вычарпаны, і мусілі рабіць упор на якасны рост. Усё вастрыі паўставалі праблемы набору, спецыялізацыі, размеркавання, якія раней не патрабавалі такой увагі.

27 кастрычніка 1978 г. на першай партыйнай канферэнцыі У. А. Белы адзначыў, што матэрыяльна-тэхнічная база не адпавядае патрабаванням часу: неабходна больш ін-

тэнсіўна весці капітальнае будаўніцтва, пашыраць вучэбныя плошчы, аснашчаць лабараторыі найноўшым абсталяваннем. Рэктар не падтрымаў ідэю пераносу БДУ ў раён Шчомясліцы. Адзначыўшы добрыя паказчыкі ў НДР прыродазнаўчых факультэтаў, У. А. Белы падкрэсліў, што «вялікая адказнасць ляжыць на гуманітарных факультэтах», бо, «калі мы адстанем у галіне гуманітарных навук, многія помнікі старажытнасці назаўсёды перастануць існаваць, і гэтага нам не даруюць». Асабліва вострай рэктар лічыў праблему паляпшэння жыллёва-бытавых умоў супрацоўнікаў і студэнтаў.

Забяспечанасць студэнтаў месцамі ў інтэрнатах складала каля 60 % ад неабходнага ўзроўню. Іншыя прамоўцы адзначылі адмоўны ўплыў на вучэбны працэс паўтарамесячнага ўдзелу студэнтаў у сельгаспрацах, неабходнасць стварэння ў БДУ ўласнай паліграфічнай базы, уяждзення ў інтэрнатах студэнцкага самакіравання і іншыя праблемы.

Ледзь не з самага пачатку новаму рэктару давалася сутыкнуцца з раптоўнай праблемай скарачэння вучэбных плошчаў і памяшканняў, бо ў сувязі з будаўніцтвам Мінскага метрапалітэна (якое пачалося ў 1977 г.), у прыватнасці, станцыі «Плошча Леніна», падлягаў частковаму зносу вучэбны корпус, у якім размяшчаўся юрыдычны факультэт. Універсітэту на правах арэнды была перададзена частка плошчаў у Рэспубліканскім інстытуце павышэння кваліфікацыі кіруючых работнікаў і спецыялістаў галін народнай гаспадаркі. У ліпені туды перабраўся юрфак, а таксама былі пераведзены сектар прыкладной сацыялогіі, праблемная лабараторыя сацыялагічных даследаванняў, кафедра французскай і іспанскай моў.

Гэтая сітуацыя яшчэ больш пераканала У. А. Белы ў неабходнасці кардынальнага вырашэння праблемы з размяшчэннем факультэтаў, лабараторый, інтэрнатаў і г. д. Планы рэктара знайшлі падтрымку ў кіраўніцтва рэспублікі. 21 снежня 1979 г. была прынята спецыяльная пастанова ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР, паводле якой прадугледжвалася перспектывнае размяшчэнне асноўнай вучэбнай і навуковай базы ўніверсітэта ў г. Мінску па Ленінскім праспекце, у паркавай зоне, што прылягае да жылога мікрараёна «Усход-1». Згодна з праектам архітэктара І. І. Есьмана, на агульнай плошчы ў 65 га планавалася размяшчэнне 30-павярховага будынка галоўнага корпуса, чатырнаццаці 5–7-павярховых вучэбна-навуковых корпусавых факультэтаў, абсерваторыя, фундаментальная біблія-

тэка, вылічальны цэнтр, жылы комплекс, школа для асабліва здольных дзяцей, стадыён, шэраг іншых аб'ектаў.

У студзені 1980 г. уведзены ў эксплуатацыю корпус прыродазнаўчых факультэтаў па вул. Курчатава, 3 (пас. Шчомясліца), куды перамясціўся біяфак. Вызваленыя памяшканні ў корпусе хімфака ў снежні 1980 г. заняў НДІ ФХП. У 1980–1981 гг. збудзены жылыя дамы ў раёне Паўднёвага Захаду (107 кватэр) і па вул. Кавальскай (121 кватэра). Ажыццяўлялася будаўніцтва Вілейскай біялагічнай базы, Валожынскай базы, у 1980 г. пачалося будаўніцтва Браслаўскага лімналагічнага стаяняра ў Віцебскай вобласці. У Шчомясліцы будаваўся вытворчы корпус СКТБ з ВВ, у 1981/82 навуч. годзе пачалося будаўніцтва інтэрната на 1080 месцаў па вул. Крапоткіна, вучэбна-спартыўнага комплексу з басейнам па вул. Кастрычніцкай.

У пачатку 80-х гадоў з асаблівай вастрынёй паўстала праблема прафесійнай арыентацыі моладзі, выкліканая змяшэннем колькасці выпускнікоў школ. Гэта прывяло да неабходнасці актывізаваць мерапрыемствы па агітацыйнай і праф. арыентацыйнай рабоце. Арганізаваліся дні адчыненых дзвярэй, прыцягваліся сродкі масавай інфармацыі. Гэта дало плён: да 1982 г. удалося дасягнуць павелічэння конкурсу, нават на завочную і вярхоўную форму навучання.

Працягваўся рост навукова-педагагічных кадраў універсітэта. У 1981/82 навуч. годзе працавалі 91 прафесар, доктар навук, 667 кандыдатаў навук, дацэнтаў.

Дзеля павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў больш увагі надавалася навукова-метадычнай працы, якая была скіравана на пошук новых формаў і метадаў навучання і выхавання, найбольш рацыянальнае выкарыстанне часу студэнтаў, якасныя змены ў змесце навучання.

Каардынацыя і кіраўніцтва ўсёй навукова-метадычнай працай ажыццяўляліся рэктаратам праз створаны ў 1979/80 навуч. годзе навукова-метадычны савет (НМС).

Пастаянна праводзілася вялікая работа па пашырэнні прымянення разнастайных ТСН, вылічальнай тэхнікі, стварэнні нестандартнага лабараторнага абсталявання, трэнажораў, абсталяванні аўдыторый камплектамі ТСН і іх укараненні ў вучэбна-выхаваўчы працэс. Значным дасягненнем стала ўвядзенне ў 1980/81 навуч. годзе ў эксплуатацыю аўтаматызаванай тэлевізійнай навучальнай сістэмы «АТНС-БДУ», якая не мела тады аналагаў у СССР. Пулт сістэмы экспанавалася на Нацыянальнай выставе СССР у Вялікабрытаніі ў 1979 г. На ВДНГ у 1980 г. сістэма была ўзнагароджана пяцю медаламі дыпламамі І і ІІІ ступеняў. Таксама яна дэманстравалася на міжнародных кірмашах у Лейпцыгу і Плоўдзіве (1981 г.).

Для правядзення вытворчай практыкі за ўніверсітэтам на 1981–1985 гг. было замацавалі 656 баз – у 2 разы больш, чым у папярэдні перыяд.

У адпаведнасці з галоўнай задачай вышэйшай школы па ўмацаванні сувязі навукі з вытворчасцю БДУ ў 1981/82 навуч. годзе ўтварыў з ВА «Інтэграл» вучэбна-навукова-вытворчае аб'яднанне, а з шэрагам інстытутаў АН БССР было ўсталявалі супрацоўніцтва. Па просьбе Мінскага завода друкаваных плат, Мінскага НДІ прыборабудавання, ВА «Гарызонт», інстытутаў АН БССР на хімічным факультэце пачалі чытаць спецкурсы «Гальванатэхніка», «Электрахімія асаджэння металаў» і шэраг іншых.

Пашырэнне структуры ўніверсітэта ў гэты час найпрост звязвалася з улікам патрэб народнай гаспадаркі, патрабаванняў навукі. 1 лістапада 1979 г. была створана Навукова-даследчая частка (НДЧ) БДУ.

Рэктар шмат увагі надаваў умацаванню арганічнай сувязі ўніверсітэта з Акадэміяй навук. У гісторыі АН БССР і БДУ не было яшчэ такога выпадку, каб кожны трэці акадэмік або член-карэспандэнт стала працаваў у БДУ. Стыль працы Уладзіміра Аляксеевіча ва ўніверсітэце лепш за ўсё характарызуе слова «паскарэнне», якое набудзе шырокае гучанне праз некалькі гадоў. Толькі ў 1981 г. 105 аспірантаў і маладых супрацоўнікаў БДУ паспяхова абаранілі дысертацыі. З 452 тэм навукова-даследчых работ плана НДР у 1982 г. у БДУ выконвалася па найважнейшай тэматыцы

351 тэма (77,7 %), што было дасягненнем у параўнанні з 1977 г. (39,4 %).

Рэалізуючы праграмны метада планавання НДР, універсітэт удзельнічаў у выкананні заданняў 65 саюзных і рэспубліканскіх праграм і 134 тэм (у 1977 г. – 7 праграм і 7 тэм). Калі ў 1977 г. укаранілі ў вытворчасць 52 навукова-даследчыя працы, то ў 1981 г. – 129. Значна рос эканамічны эффект ад асваення распрацовак. У 1981 г. навукоўцы ўніверсітэта падалі 411 заяў у галіне вынаходніцтва, па якіх было атрымана 181 аўтарскае пасведчанне (у 1977 г. адпаведна 177 і 82). У 1982 г. укаранілі ў у народную гаспадарку 44 вынаходніцтвы (у 1977 г. – 15). Усяго за 1978–1982 гг. вучоныя БДУ атрымалі 865 аўтарскіх пасведчанняў на вынаходніцтвы. Скажаць, што гэта «рэзкі скачок», – значыць ужыць, бадай, залішне мяккі эпітэт.

У жніўні 1980 г. У. А. Белы браў удзел у працы VII Генеральнай канферэнцыі Міжнароднай асацыяцыі ўніверсітэтаў, якая адбылася ў Маніле (Філіпіны). Сабраліся 700 рэктараў больш чым са 100 краін. Палеміка ішла пра адукацыю ў будучыні: якой культуры дамінаваць – гуманітарнай або тэхнічнай? Беларускі рэктар выказаўся адназначна: «...Я выступаю і выступаю за гуманітарную культуру. Кажуць, нас чакае эра робатаў. Але ж без гуманітарнай культуры чалавек сам стане робатам».

Уладзімір Аляксеевіч разумеў, што без захавання традыцый, гістарычнай памяці не можа быць ні ўніверсітэта, ні паўнаватасных грамадзян краіны. Рэктар паклапаціўся, каб на будынку хімфака з'явілася мемарыяльная дошка ў памяць аднаго з першых яго дэканаў акадэміка АН Беларусі М. А. Прыляжаева. 15 верасня 1979 г., калі ўшаноўвалі памяць акадэміка А. Н. Сеўчанкі, НДІ прыкладных фізічных праблем БДУ было прысвоена яго імя. Напярэдадні святкавання 60-годдзя БДУ адкрыты створаны з «нуля» музей гісторыі ўніверсітэта.

Сам У. А. Белы выказаўся так: «Адстаць у філагогіі яшчэ горш, чым у фізіцы, бо тут за нас ніхто не зробіць».

Урачыста адзначаўся ў маі 1982 г. традыцыйны злёт філолагаў у Вязынцы, прысвечаны 100-годдзю з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа. Дарэчы, Уладзімір Аляксеевіч шанаваў беларускую мову. Ён падтрымаў ініцыятыву студэнтаў філфака ў арганізацыі ў ліпені 1981 г. свята паэзіі ў ваколіцах Заслаўя і свята «Купальская ноч» у ваколіцах Беразіна.

У 1981 г. БДУ адзначаў сваё 60-годдзе. Адбыліся агляд конкурсу мастацкай самадзейнасці, творчы конкурс на самы лепшы твор паэтычнага, музычнага і драматычнага жанраў; «зорныя паходы» з мэтай пошуку звестак і матэрыялаў пра былых выпускнікоў, студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта; спартакіяда «Здароўе» і інш. Газета «Беларускі ўніверсітэт» друкавала падборку артыкулаў «БДУ – 60 год», «Летапіс БДУ» і іншыя матэрыялы. Была праведзена студэнцкая навуковая канферэнцыя. У снежні 1981 г. на лёгкаатлетчным манежы «Дынама» прайшло адкрыццё XXX універсітэцкай спартакіяды, прысвечанай 60-годдзю БДУ.

Напярэдадні 60-годдзя

Святкаванне 60-годдзя ўніверсітэта рыхтавалася пышным. У красавіку 1981 г. універсітэту былі уручаны пераходны Чырвоны Сцяг Міністэрства вышэйшай адукацыі СССР. Гэта быў трэці сцяг запар, бо ў 1979 і 1980 гг. БДУ таксама выходзіў пераможцам.

Можна сёння па-рознаму глядзець на гэтыя ўзнагароды, але безумоўна адно: дасягненні ўніверсітэта былі на вышыні. Пра тое, што прэстыж БДУ стаяў высока, сведчыць хаця б такі факт: у 1981 г. на пасупленне ў БДУ падаваў заяву кожны трэці медаліст Беларусі. Наперадзе ўсю рэспубліку і СССР чакалі сур'ёзныя выпрабаванні і неабходнасць перабудовы гаспадарчага комплексу і грамадскага жыцця. Можна казаць, што ў значнай ступені ўніверсітэт ішоў на чале гэтага працэсу і тое, пра што толькі будучы гаварыць з высокіх трыбун у будучыя гады, ужо пачынала рэалізоўвацца ў сценах універсітэта ў канцы 70-х – пачатку 80-х гадоў.

**Дацэнт В. С. МАКАРЭВІЧ,
прафесар А. А. ЯНОЎСКІ**

Агулай Атаева: «Вучу італьянскую мову»

Студэнтка трэцяга курса факультэта міжнародных адносін Агулай Атаева з Туркменістана ўзнагароджана дыпламам I ступені і нагрудным знакам «Найлепшы студэнт СНД – 2021» за дасягненні ў навуковай дзейнасці. Даведаліся ў дзяўчыны, колькі часу яна надае вучобе, як вывучае замежныя мовы і пра што марыць.

«У Мінску жыць бяспечней і камфортней»

У Беларусь я вырашыла паступаць невыпадкова. У мяне сястра, на год старэйшая, вучыцца ў БДМУ. Бацькі падказалі, што ўдваіх нам будзе лепш: у Мінску жыць бяспечней і камфортней. Хацелася абраць ВНУ і спецыяльнасць, дзе на высокім узроўні можна вывучаць сусветную эканоміку, міжнародныя адносіны. Выбрала ФМА БДУ – усё ж гэта вядучая беларуская ВНУ.

Калі прыехала ў Мінск, горад мяне здзівілі. Высокія дамы, метро, ёсць расклад аўтобусаў, якога ў нас ніхто ніколі не бачыў. Усюды вельмі хараша. Дарэчы, я з маленькага туркменскага горада, таму шмат чаго здавалася дзіўным. З першага курса жыву ў інтэрнаце ў «Гай» – падабаюцца ўмовы. Новенькі будынак, зусім невялікі кошт – усяго \$20. У пакоі тры дзяўчыны, яны таксама туркменкі, адаптуюцца да супольнага жыцця было прасцей.

У групе ў нас з замежнікаў яшчэ некалькі кітайцаў, астатнія ўсе з Беларусі. Шчыра прызнаюся, што

Агулай Атаева (на заднім плане) разам з сястрой

па характары я вельмі сарамлівы і амаль не таварыскі чалавек. Сяброў ні ў групе, ні ў інтэрнаце не знайшла. Мне камфортна быць сам-насам з сабой, камунікаваць з сястрой, хадзіць з ёй абедняць і шпацыраваць.

«Тата параіў вывучаць італьянскую, таму што сам любіць італьянскія песні»

Увесь вольны час праводжу за вучобай. Прыходжу з заняткаў, сяджу за падрыхтоўку хатніх заданняў. Надаю гэтаму не менш за 3-4 гадзіны і ў будныя, і ў выходныя дні. Дзякуючы гэтаму маю сярэдні бал 9,1. Мая паспяховасць вышэйшая,

чым ва ўсіх замежнікаў у нашай групе, складаю канкурэнцыю па вучобе і беларусам.

Падабаюцца выкладчыкі – вельмі цярплівыя, можна пытацца пра ўсё, што не разумееш. А з разуменнем першыя часы ўсё было вельмі складана. Калі прыехала ў Мінск, не магла свабодна размаўляць на рускай мове. Мы вучыліся з 1 класа па 11, разумелі рускае маўленне, а вось самі выказваць думкі не маглі, даводзілася выкарыстоўваць анлайн-перакладчык. Прайшло паўтара года – руская мова стала амаль роднай.

Пры паступленні трэба было абраць новую замежную мову для вывучэння. Вырашыла, што буду

вучыць італьянскую. Мне тата параіў абраць менавіта яе, таму што сам вельмі любіць італьянскія песні. З выбарам не пралічыліся. Атрымліваю вялікую асалоду ад навучальнага працэсу. Паралельна вучу англійскую – для мяне гэта самая складаная мова, руская ідзе лягчэй, а італьянская даецца прасцей за ўсё. Мару з'ездзіць у Італію, каб пагаварыць з мясцовымі жыхарамі, працуць атмасферу гэтай краіны, пазнаёміцца з культурай, для якой характэрная гэта мова.

Яшчэ разумею турэцкую мову – гляджу серыялы ў арыгінале, але не размаўляю. Наогул, адзін з самых дзейных для мяне метадаў вывучэння мовы – прагляд відэа. Кожны дзень імкнуся выкраіць час і паглядзець штосьці пазнавальнае. Улетку на вакацыях практыкавала гэта кожны дзень: спачатку відэа на італьянскай, потым на англійскай, потым серыял на турэцкай.

На роднай туркменскай размаўляю толькі з бацькамі, сястрой і суседкамі. Вельмі сумую па радзіме: не была ў Туркменістане два гады. Планую паехаць туды пасля ўніверсітэта. Усё ж на радзіме мне ўтульней. Хачу пайсці працаваць у банк ці міжнародную кампанію. Паглядзім, як складзецца.

«Убачыла аб'яву пра конкурс у сацсетках – захацелася паўдзельнічаць»

Пакуль жа падчас вучобы імкнуся займацца навукай. У 2020 годзе напісала навуковы артыкул пра спецыфіку сацыяльнай абароны ў Італіі, а ў 2021 годзе – пра навучанне ў Сінгапуры. Матэрыял збірала самастойна – вельмі працаёмкі працэс. Многія навуковыя тэрміны на замежнай мове здаюцца незразумелымі, даводзіцца працаваць са слоўнікам, вельмі шмат

шукаць даведчанай інфармацыі. Выкладчыкі дапамагаюць адрэдагаваць напісанае – атрымліваецца надзейны вынік.

Вельмі спадабаўся досвед удзелу ў навуковай канферэнцыі. Падрыхтавала на італьянскай мове выступленне на тэму: «Што робіць канкурэнтаздольным у бізнесе». Гэта добрая практыка вуснага маўлення.

Нядаўна ў сацыяльных сетках натрапіла на аб'яву пра конкурс «Найлепшы студэнт СНД – 2021». Захацелася паўдзельнічаць, маю ініцыятыву падтрымала старшы выкладчык кафедры раманскіх моў ФМА БДУ *Вольга Уладзіміраўна Далідовіч*.

Пры дапамозе кіраўніка напісала аўтабіяграфію, падала навуковыя публікацыі, даклад для канферэнцыі. Акрамя гэтага, распавяла яшчэ і пра свае дасягненні. Можна было пералічваць нават поспехі ў школе. Я адзначыла, што была алімпіядніцай па матэматыцы, дзякуючы гэтаму атрымалася ва ўніверсітэце здаць вышэйшую матэматыку на 10 балаў.

Падчас вучобы ва ўніверсітэце ўдзельнічала ў міжнароднай алімпіядзе па замежных мовах сярод студэнтаў нямоўных спецыяльнасцяў, якая праходзіла ў Казахстане. Выпрабаванні праходзілі анлайн і па відэасувязі. Заняла другое месца. Пра гэта таксама падрабязна распавяла для конкурсу. У выніку праз некаторы час атрымала добрую навіну: мяне ўзнагародзілі за дасягненні ў навуковай дзейнасці. Мне вельмі прыемна.

Гэта натхняе працягваць далей рухліва вучыцца. Хачу паўдзельнічаць ва ўніверсітэцкай ці міжнароднай алімпіядзе па італьянскай мове. Магчыма, ізноў паспрабую праявіць сябе ў якім-небудзь конкурсе. Вучоба – гэта выдатна.

Марыя ШНА

У Сучан: «Пайду ў армію па спецыяльнасці»

У Сучан з Паўднёвай Карэі вучыцца ў магістратуры факультэта радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ. Ён распавёў нам пра тое, чаму вырашыў звязаць сваю навуковую і прафесійную дзейнасць менавіта з гэтай сферай, успомніў гады вучобы і падзяліўся сваім меркаваннем пра прыроду і кухню Беларусі.

Вывучаючы аэракосмас

– У Беларусі я жыву амаль з самага нараджэння. Мае бацькі абралі гэту краіну. Або два яны родам з Паўднёвай Карэі і з'яўляюцца пратэстанцкімі місіянерамі. Разглядалі некалькі краін, вырашылі паехаць у Беларусь і дагэтуль тут жывуць.

Я абраў менавіта гэту краіну для вучобы таму, што сфера аэракосмаса тут больш прасунутая, чым у Карэі. Вырашыў паступаць на факультэт радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій БДУ, а спецыяльнасць мая называецца «аэракасічныя радыёэлектронныя і інфармацыйныя сістэмы і тэхналогіі».

Вучыцца вельмі спадабалася, хоць часам было цяжка. Самымі каштоўнымі былі веды, звязаныя са спадарожнікам: вызначэнне арыентацыі, тэлеметрыя, мадэляванне працы датчыкаў і г. д.

Сярод аднагрупнікаў я здабыў некалькіх сяброў. А з выкладчыкаў мне больш за астатніх запомніўся Аляксандр Аляксандравіч Спірыдонаў. Ён быў маім навуковым кіраў-

ніком і дапамагаў мне падчас напісання курсавых і дыпломнай працы.

Пра планы

– У магістратуру я пайшоў для таго, каб потым паступіць у аспірантуру. Тэма маёй дысертацыі – «Мадэляванне руху беспілотнага лятальнага апарата вымяральнага прызначэння». Пры стварэнні антэны неабходна аператыўна праводзіць антэнныя вымярэнні, рабіць гэта зручна з дапамогай беспілотнага лятальнага апарата. Такім чынам, мэта працы – стварэнне простага, адносна аўтаномнага лятальнага апарата са

здавальняючымі аэрадынамічнымі якасцямі, эфектыўнасць выкарыстання якога забяспечваецца выкарыстаннем апошніх дасягненняў электронікі і радыёсувязі. З дапамогай апарата збіраюся стварыць больш эфектыўную канструкцыю антэннай сістэмы для спадарожніковых сувязяў.

Пасля аспірантуры трэба вяртацца на радзіму, таму што неабходна ісці ў войска Карэі. Туды збіраюся пайсці па сваёй спецыяльнасці, звязанай з аэракосмасам, і там працаваць.

У мяне ёсць прафесійныя мэты і мары. Абумоўлены яны, хутчэй, спадзяваннямі

бацькоў на тое, што, нягледзячы на цяжкасці, я змагу працаваць па спецыяльнасці для карысці ўзаемаадносін Беларусі і Карэі.

Беларусь ці Карэя?

– Больш за ўсё ў Беларусі мне падабаецца вулічная атмасфера. Калі параўнаць з Сеулам, у Мінску шмат дрэў, малалюдна, не так шмат машын, не вельмі шумна і чыстае паветра. Што да мінусаў, на жаль, тут няма карэйскай ежы, а ўвосень мала сонечных дзён. А вось з беларускай кухні я больш за ўсё люблю мацанку.

Кацярына КАРДАШ

«Больш. Нічога. Не трэба. Вучыць» – першакурснікі БДУ пра свае гісторыі паступлення, бяссонныя ночы, іспыты, вечныя перажыванні: якую б прафесію абраць і куды паступіць. Усё гэта застанецца ва ўспамінах абітурыентаў, а зараз ужо студэнтаў – 2021. Пра свае ўражанні ад паступлення ў БДУ яны ў крэатыўнай форме падзяліліся ў сацсетках і паўдзельнічалі ў розыгрышы прызоў-сувеніраў. Вось іх цікавыя гісторыі.

Андрэй КАРАВАТЫ напісаў практычна паэму і атрымаў прыз глядацкіх сімпатый:
Студэнт першага курса хіміфака
Спецыяльнасць: фундаментальная хімія
Планы на вучобу: завесці мноства новых цікавых знаёмстваў, стаць высакласным спецыялістам і паглыбіцца ў свет навукі з галавой. Паспрабаваць максімальна развіць сябе ў творчым напрамку. Увогуле, увесць час самаўдасканальвацца ў БДУ.

Моя гісторыя воістину проста. І камень прэткнення іскаць тут сэнсала нету, Но раз спрасілі – распішу вам докрасна! «І за воздам», – по Ветхому Завету.

Шестой был класс в обычной средней школе, Вот ровно год, как биологию любил, но, к сожалению моему, по педагога доброй воле о ней совсем я вскоре позабыл.

С того момента думать стал я долго: Куда податься, кем в дальнейшем быть? Как жаль, что педагог была уж слишком гордой, Могла б хоть раз ребенка похвалить!

Тогда друзья сказали, что начнется Чрез год предмет такой у нас. По-моему, химией – сказали мне – зовётся. «Да! Именно такой!» – скажу я вам сейчас.

Сказали мне, что с давних пор химбио – Практически неразделимая стезя Я сразу загорелся (время было!) И для себя решил, что химию бросать нельзя!

Хоть и была, как помню по заменам, Учительница там страшнее, чем гроза... Вот наступил седьмой тот класс, я шагом мерным Вошел в тот кабинет и оторвать не мог глаза:

Красиво все, поистине краса! Все новое, закрытое, как будто бы волшеббно: Как будто бы в озоновых лесах После дождей я побывал обыкновенных.

Вот начался урок, и сразу понял я, Что слух про строгость – это все же ложь, Ну а к концу того же сентября Сказать решил я сам себе: «Не трожь...»

Тогда я понял, что и это не мое. Оценки жгли, как пламя из хаоса... С того момента руки стали связаны ремнем: «Что делать мне?» – не мог унять вопроса.

Скучна была наука: колбы, склянки. Учил названия, хотели, чтобы я! Сейчас я знаю, что со мной играли в прятки! Теперь вот БГУ – мой дом, моя семья.

А получилось это все довольно просто: Тогда сказали мне всего лишь пару слов.

Улівацца ў бурнае студэнцкае жыццё

И я, мальчишка, так воспринял все серьёзно, Я вдохновился сразу на полет!

Ну а сказали же слова смешные мне сейчас до боли: «Когда на кухне дома, у стола Вы попросите вдруг захотите соли Сказать теперь вы можете вот так:

Подайте мне хлорида натрия побольше, А лучше С двенадцать... двадцать два... одиннадцать...» Я сразу захотел, чтоб шел подольше Урок, в котором я не смог и слова разобрать!

И с тех времен, усердно занимаясь, И в олимпиадах я участвовал – пленен. Все с каждым разом больше восхищаясь, Что был я даром неким наделен...

Я полюбил естественную область И сразу в жизни было решено, Что я родным последним школьным летом новость О том, что я зачислен, напишу!

Туда, куда хотел, «где умных много», К тем, от которых не хотел я отставать – Конечно же, лишь в БГУ дорогу Имеем право мы так называть!

Я до последнего не верил, что смогу, Но где-то в глубине я все же знал, Что одолею я свою великую мечту, Ту самую, что я обожествлял!

Так и случилось, а теперь я – первокурсник И у меня дорога необъятна впереди... Ты раз моргнул – уже ты выпускник-искусник, Ты два моргнул – и жизнь вся позади!..

Паліна НГАМЕКА за свае старанні, падрабязнае міні-эсэ атрымала ў падарунак ад БДУ шопер.

Студэнтка першага курса філфака
Спецыяльнасць: руская філалогія
Планы на вучобу ў БДУ: Вызначаных планаў пакуль што няма, але дакладна ўпэўнена ў тым, што хутка ўвайду ў якую-небудзь студэнцкую арганізацыю. Усё ж хачу ўдзельнічаць у жыцці факультэта, які паспеў стаць родным за пару навучальных дзён. Шчаслівая, што стала часткай дружнай сям'і русфіла. Пакуль што трэба адаптавацца, улівацца ў бурнае студэнцкае жыццё. Магу толькі працытаваць верш з гімна нашай alma mater «Слава БДУ». Асабліва падзяка за дапамогу нашай 6 групе 1 курса – Анастасіі Маісеевай і Ульяне Лук'яненка. Яны зрабілі велізарную працу для таго, каб расправесці нам пра вучобу, адказваюць на ўсе нашы пытанні.

– Паступіць абавязкова на рускае аддзяленне філалагічнага факультэта – жаданне, якое з'явілася яшчэ напачатку дзявятага класа. Успамінаю той час з цеплынёй: чытала кнігі запоем, не задумваючыся пра іспыты. Мяне здзіўляў У. Набокаў з яго майстэрскім умнемнем падабраць патрэбнае слова і літаральна інкруставаць яго ў агульную канву тэксту. Экзістэнцыялізм у творах Л. Андрэева навяваў сум.

Безумоўна, я ўдзячная маім галоўным настаўнікам – кнігам. А яшчэ я ўдзячная маёй бабулі Нgameка Ваянціне Маркаўне. Толькі з часам усведамляю, што яна заўсёды жадала мне ўсяго самага найлепшага. І калі б не яе высілкі, то я б ні за што не змагла б паступіць сюды. Спадзяюся, што я не памылілася з выбарам прафесіі.

У мінулым засталіся толькі гадзіны ўпартай падрыхтоўкі да ЦТ і вуснага іспыту, трывога, бяссонныя ночы, стомленасць. А пасля – прыйшла палёгка. Больш. Нічога. Не трэба. Вучыць. Само ўсведамленне гэтага не магло не радаваць. Дамоклаў меч больш не вісеў нада мной і не прыгнаў таў душу. Усе высілкі таго былі вартыя. Не, вядома, мне падабаўся працэс навучання, але думкі пра тое, што я штосьці не паспяваю, што я не спраўляюся, зноў і зноў адкладаю падрыхтоўку, вымотвалі. Узгадваю тыя нешматлікія ўтульныя вечары, калі сядзела, падабраўшы пад сябе нагі, пісала канспекты па гісторыі ці літаратуры, чарціла табліцы, да якіх рэзка звярталася, паралельна слухаючы музыку, лекцыі ці проста любое самае незмястоўнае відэа. Цёплае святло лямпы разлівалася па паперы. Як жа дарагія гэтыя ўспаміны!

Паступіць у вядучую ВНУ краіны здавалася чымсьці нязбытным і эфемерным. Але я адважылася падаць дакументы менавіта ў БДУ: прыцягнула перспектыва атрымання дакладна добрай адукацыі. Сутаргава абнаўляла табліцу маніторынгу. І, нарэшце, пераканалася, што змагу паступіць па дыпломне абласной рэспубліканскай алімпіяды. Шчыра спадзяюся, што БДУ стане для мяне гарача любімай альма-матар. Наперадзе новыя знаёмствы, адкрыцці, а самае галоўнае, вывучэнне таго, чым я гарэла на працягу доўгага часу. Яркае і трапяткое пачуццё захапіла мяне, калі я пераканалася ў тым, што дакладна прайшла. Дадзены этап майго жыцця параўнаецца толькі з досвіткам. Я пачынаю сваё ўзыходжанне.

Алёна ЖУК
Студэнтка першага курса біялагічнага факультэта

Спецыяльнасць: біялогія (біятэхналогія)
Планы на вучобу ў БДУ: У найбліжэйшыя пяць гадоў мяне чакае жорсткае бітва з найскладанейшымі дысцыплінамі, вывучэнне велізарнай колькасці матэрыялаў і барацьба з самой сабой, сваімі страхамі, лянтотай і шматлікім іншым. Аднак я дакладна ведаю, што ўсё вышэйпералічанае ідзе ў камплекце з новымі ведамі, унутраным развіццём і самымі неверагоднымі падзеямі, якія назаўжды застануцца ў маім сэрцы. Я веру, што БДУ дапаможа мне ажыццявіць задуманае і здабыць новую прафесію і сям'ю.

– Гэта гісторыя пачалася ў 1954 годзе, калі з'явіўся хлопчык з нябесна-блакітнымі вачыма і вельмі добрым сэрцам. Хлопчык рос, а разам з ім расло жаданне стаць урачом. У школе выкладчыкі ведалі пра мару гэтага хлопчыка, аднак настаўнік біялогіі ўвесь час паўтараў, што нічога не атрымаецца, але хлопчык быў вельмі ўпарты. І вось празвінеў апошні званок, за ім былі здадзены іспыты, але балаў бракавала. Ён вырашыў паспрабаваць у наступным годзе, аднак гісторыя паўтарылася. «І што далей?

Няўжо настаўнік меў рацыю?» – падумаў ён.

Тады на розум маладому чалавеку прыйшла думка: «А чаму б не пайсці ў БДУ на біялагічны факультэт, на злосць усяму і ўсім, а там падцягнуць свае веды для медуніверсітэта?» Так ён і зрабіў...

Першы год стаў сапраўдным пеклам. Не, не, не для хлопчыка, а для прафесараў, якія стаміліся трываць яго выхадкі. Стаяла пытанне пра адлічэнне, але за хлопчыка заступіўся дэкан. Ён не раз лавіў яго з цыгарэтаў у прыбіральні, але менавіта ён заўважыў у юнаку штосьці асаблівае – і не пралічыўся.

Прайшлі гады, і замест юнака на сцэне Расійскай акадэміі навук стаіць дарослы мужчына, якога праз некалькі хвілін абвешчаць доктарам біялагічных навук. У галаве ў яго праносіцца ўсё жыццё, словы пра тое, што нічога не атрымаецца, студэнцкае жыццё, бліскучая кар'ера і твар выкладчыка, які паверыў у яго. А ў зале сядзіць маленькая дзяўчынка, якая надзвычай ганарыцца сваім любімым дзядзькам, які толькі што стаў доктарам біялагічных навук.

Мужчына з радасцю распаўядаў дзяўчынец гісторыі пра сваю працу і не здзіўляўся, калі тая абвясціла, што паступае ў БДУ. Ён выдатна разумеў, што там з пляменніцы зробіць сапраўднага прафесіянала і падтрымаюць яе ва ўсіх распачыненнях.

Каўцэвіч Мікалай Мікалаевіч з'яўляўся членам Расійскай акадэміі навук, доктарам біялагічных навук і выпускніком біялагічнага факультэта БДУ. Я вельмі рада, што ў мяне ёсць магчымасць прайсці па яго шляху і сядзець у аўдыторыі, дзе калісьці навучаўся мой дзядзька. На жаль, ён не дажыў да гэтага радаснага моманту нейкія 4 месяцы, але памяць пра яго натхняе мяне ісці далей, і хто ведае, раптам аднаго дня на сцэне Акадэміі навук буду стаяць ужо я...

Дар'я ГЛАВАЦКАЯ запісала відэа, атрымала памятную прыз ад універсітэта. Мы папрасілі дзяўчыну падзяліцца тэкставай версіяй гісторыі яе паступлення.

Студэнтка першага курса ФПМІ
Спецыяльнасць: эканамічная кібернетыка

Планы на вучобу ў БДУ: У планах у мяне, вядома ж, скончыць ВНУ. Таксама хачу развівацца як асоба. Думаю, што з гэтым мне дапаможа студэнцкі саюз.

– Маё паступленне ў БДУ пачалося з праекта «Студэнт на тыдзень» на ФПМІ. Пасля яго я вырашыла, што хачу стаць студэнтам гэтага факультэта. Але я вырашыла спачатку паспрабаваць паступіць у іншую ВНУ. І ўвечар перад тым, як ехаць падаваць дакументы ў Мінск, зразумелі, што я туды не праходжу. У 10 гадзін вечара я пісала заяву ў БДУ. І мы паехалі падаваць дакументы. Адседзела 2 з паловай гадзіны на сумоі, было вельмі шмат людзей. Нас падзялілі на дзве групы: першая група – людзі, у якіх больш за 350 балаў; другая – у якіх менш. Я была ў другой групе. Калі першая група залічылася крыху больш чым за гадзіну, то нас (другая група) было нашмат больш. Я выйшла адтуль ужо шчаслівым чалавекам, таму што стала студэнтам БДУ.

Марыя ШНА

Андрэй Максімчык на Эльбрусе

Вольга Акунец

Сцяг БДУ падарожнічае па свеце!

Да юбілею ўніверсітэта Студэнцкі гарадок БДУ падрыхтаваў незвычайны падарунак. З 25 мая праходзіць веламарафон «100 гарадоў да 100-годдзя ВУ», у якім бяруць удзел студэнты, выпускнікі і супрацоўнікі. Штогод БДУ збірае пад сваім сцягам студэнтаў з розных куткоў краіны – пара і сцягу павандраваць па малых радзімах! Ён ужо пабываў у Гродне, Лідзе, Івацэвічах, Оршы, Маладзечне, Полацку, Нарачы, Свіслачы, Брэсце, Салігорску, Барысаве, Пінску, Уздзе, Вілейцы, Бабруйску, Слуцку, Фаніпалі – і гэта далёка не поўны спіс, бо на дадзены момант сцяг БДУ адзначаны больш чым на 60 кропках карты краіны.

Вось што гавораць удзельнікі веламарафону:

Карына Варваранюк, студэнтка 2 курса філалагічнага факультэта

– Веламарафон – выдатная магчымасць распавесці пра свой горад. Напрыклад, мой горад, Высокае, невялікі, але з багатай гісторыяй і з цікавым размяшчэннем. Трэба было забраць сцяг у свайго папярэдніка. Гэта быў няпросты этап, бо чалавек можа жыць у любой кропцы вобласці (а сцяг адзін на вобласць). Потым трэба было сфатаграфавання са сцягам побач са славутасцямі горада і даслаць фота і факты метадысту са студгарадка. Цудоўна, што кожны можа выступіць «амбасадарам» свайго горада ў рамках БДУ.

Вольга Акунец, студэнтка 3 курса філалагічнага факультэта

– Я вырашыла паўдзельнічаць у першую чаргу таму, што гэта веламарафон, бо мае жыццё звязана са спортам. Вельмі хацелася правесці сцяг БДУ і па маім родным горадзе. Я праехала каля 10 км па Мазыры, каб разгарнуць сцяг у значных месцах горада, і была рада стаць часткай такой грандыёзнай падзеі.

Ірына Казакова, старшыня Савета ГА «Саюз жанчын БДУ»

– Я шмат гадоў вучуся і выкладаю сусветную культуру і ведаю, што сімвалы, знакі, розныя атрыбуты ў гісторыі чалавецтва заўсёды ігралі значную ролю. Сцягі якраз адносяцца да такіх сімвалаў, і тое, што да стагоддзя нашага ўніверсітэта яго сцяг пабывае ў ста гарадах і мястэчках,

вельмі важна і сімвалічна. Выпускнікі БДУ жывуць і працуюць па ўсёй Беларусі, у самых розных абласцях. Гэты праект студгарадка мне падаўся настолькі знакавым, што не прыняць у ім удзел было немагчыма. І вось, хоць амаль не ўмею катацца, пазычыўшы ровар у суседа, я павезла наш сцяг у Прылукі. Чаму менавіта туды? Па-першае, там знаходзіцца мой загарадны дом, у якім жыве ўжо трэцяе пакаленне нашай сям'і. Па-другое, сам маёнтак Прылукі – адзін з самых прыгожых палацава-паркавых комплексаў Міншчыны, яго нават называюць «беларускі Версаль» – належаў сям'і Гутэн-Чапскіх. А Караль Чапскі, які быў губернатарам Мінска, падпісаў першы ў гісторыі Беларусі дакумент пра стварэнне таварыства па абароне правоў і інтарэсаў жанчын Мінска і Мінскай вобласці. Уяўляеце, як сімвалічна! Я, старшыня Саюза жанчын БДУ, вязу сцяг нашага ўніверсітэта ў тое месца, якое звязана са стварэннем першай жанчай супольнасці ў Мінску. Дарэчы, маю ініцыятыву адразу ж падхапілі члены савета Саюза жанчын БДУ – Галіна Фафанова, Людміла Шыбалка, Жанна Цабкала з калегамі таксама павезлі сцяг БДУ і ў Узду, і ў Крупкі, і ў Брэст, і ў іншыя месцы.

Аднак падарожнічае сцяг не толькі па тэрыторыі нашай краіны. Самым нечаканым месцам стала самая высокая горная вяршыня Расіі, Эльбрус – менавіта гэту кропку «скарыў» сцяг універсітэта. Узыходжанне здзейсніў **Андрэй Максімчык**, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу гістарычнага факультэта.

Узыходжанне адбылося 26 жніўня ў 8:45 раніцы па маскоўскім часе ў складзе групы беларускіх і расійскіх турыстаў-горнікаў. На працягу пяці дзён яны рухаліся да вяршыні, знаёмячыся з яркімі пейзажамі Прыэльбрусска. Гэта знакаміты вадаспад «Дзявоцкія Косы», палана Чэгет, гарачыя крыніцы і інш. Андрэй Максімчык падзяліўся сваімі ўражаннямі ад заваявання Эльбруса: «У тры гадзіны ночы на ратраках нас паднялі на пяць тысяч метраў. З гэтай вышыні мы пачалі рух да вяршыні гары. Шлях быў нялёгкі, бо да ўзыходу сонца дзёмуў моцны вецер, а тэмпература наверху была мінус 19 градусаў».

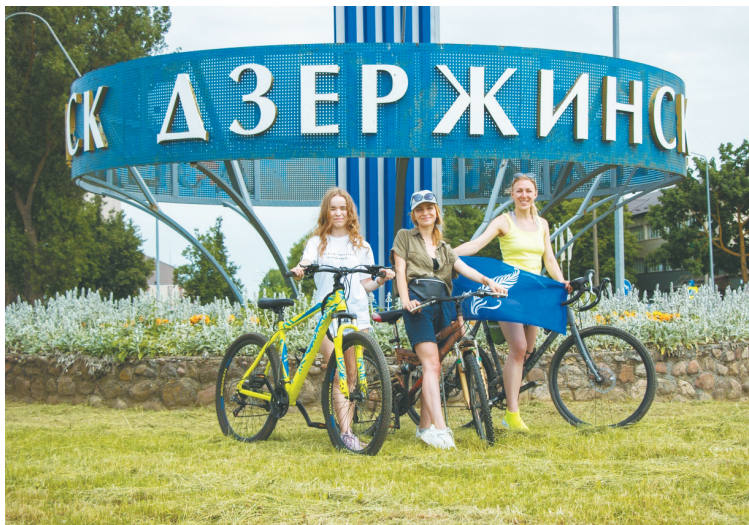
Для беларускага гісторыка гэта першае вандраванне ў горы. Свой уздым гісторык прысвяціў стогадоваму юбілею БДУ.

Такім чынам, дзякуючы ініцыятыве студгарадка пра векавы юбілей вядучай ВУ краіны даведваюцца ва ўсіх кутках нашай краіны і за яе межамі.

Ксенія СІТНІК

Ірына Казакова

Карына Варваранюк

